

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12Csp/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123291224
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:6123291224.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v spore žalobcu: Inkasáreň s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 777 974, zastúpený Mgr. Zuzana Bírovou, advokátkou so sídlom Americká 2, Bratislava, IČO: 30849837, proti žalovanému: A. B., XX.XX.XXXX, C. XX, o zaplatenie 89,90 eura s príslušenstvom, sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 89,90 eura, úrok z omeškania vo výške 6,25% ročne zo sumy 89,90 eura od 24.9.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,10 eura, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Na Okresnom súde Levice sa pod sp. zn. 12Csp/71/2023 vedie konanie v spore žalobcu: Inkasáreň s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 777 974, zastúpený Mgr. Zuzana Bírovou, advokátkou so sídlom Americká 2, Bratislava, IČO: 30849837, proti žalovanému: A. B., XX.XX.XXXX, C. XX, o zaplatenie 89,90 eura s príslušenstvom. Toto súdne konanie začalo dňa 29.3.2023, kedy bola žaloba žalobcom doručená Okresnému súdu Banská Bystrica.

2. Žalobca v podanej žalobe žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu istiny 89,90 eura, úroku z omeškania vo výške 6,25% ročne zo sumy 89,90 eura od 24.9.2022 do zaplatenia, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 3,10 eura a k náhrade trov konania. V písomnej žalobe uviedol, že žalovaný sa dňa 23.9.2022 o 13:36 hod. na linke č. 023 č. vozidla 2009 na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom, t.j. cestoval bez platného cestovného lístka. Žalovaný odmietol uhradiť cestovné vo výške 0,90 eura a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy vo výške 89,00 eura na mieste. Kontrolujúcou osobou právneho predchodcu žalobcu – Dopravným podnikom Bratislava bolo dňa 23.9.2022 vystavené hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22009397 (variabilný symbol- hlásenka). Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi Dopravným podnikom Bratislava, akciová spoločnosť, Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00492736, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 607/B a žalobcom bola pohľadávka vyplývajúca z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22011248 postúpená na žalobcu. Žalobcovi tak vzniklo v zmysle § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka právo na vymáhanie predmetnej pohľadávky vyplývajúcej z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22009397 voči žalovanému. Žalobca ďalej uviedol, že dopravnými službami sú v osobnej doprave preprava cestujúcich a ich batožiny a súvisiace služby, najmä informačné služby poskytované cestujúcim, systém rezervácie a predaja cestovných lístkov a miesteniek, služby poskytované cestujúcim pred začiatkom prepravy a počas nej.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci dňa 19.4.2023 pod č.k. 30Up/625/2023– platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu istinu 89,90 eura, úrok z omeškania vo výške 6,25% ročne zo sumy 89,90 eura od 24.9.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,10 eura, alebo v tej istej lehote podať odpor. Taktiež ho zaviazal k úhrade trov konania. Tento platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, preto žalobca navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci, pričom sa platobný rozkaz zrušil v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní.

4. Súd v zmysle § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu, nakoľko sa ju nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovaného na adresu evidovanú v Registri obyvateľov Slovenskej republiky a i napriek šetreniu nebol zistený skutočný pobyt žalovaného. Súd doručil žalobu s prílohami, procesné poučenie podľa § 292 CSP spolu s výzvou, aby sa k žalobe vyjadril v lehote 15 dní na adresu žalovaného v zmysle § 106 ods. 3 CSP. Žalovaný sa nevyjadril, v konaní bol nečinným.

5. Súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov:

6. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

7. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

9. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 760 OZ, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

13. Podľa § 772 OZ, podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify.

14. Podľa § 524 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

15. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

16. Podľa § 526 ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

17. Podľa § 2a ods. 2 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, verejná doprava na dráhe je doprava vykonávaná dráhovým podnikom na uspokojovanie všeobecných prepravných potrieb podľa vopred vyhlásených prepravných podmienok, zverejneného cestovného poriadku a tarify.

18. Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len „prirážka“) a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

19. Podľa § 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, prevádzkovanie cestnej dopravy a prevádzkovanie taxislužby je podnikanie, ktorého predmetom je odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti cestnými motorovými vozidlami, ktoré sú na tento účel typovo schválené.

20. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom. Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify, inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

21. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Podľa § 559 OZ, dlh musí byť splnený riadne a včas.

26. Podľa § 517 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

27. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného od 1.1.2015, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

30. Vzhľadom na to, že v predmetnej veci ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, žalovaný uplatňovaný nárok nerozporoval a hodnota sporu neprevyšuje 1.000 eur, súd rozhodol bez nariadenia pojednávania dňa 23.1.2024. Oznámenie o vyhlásení rozsudku súd zverejnil na webovej stránke a úradnej tabuli súdu dňa 2.1.2024 (čl. 72).

31. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že pohľadávka od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok bola účinne postúpená pred podaním žaloby na žalobcu, teda súd mal preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu (čl. 15).

32. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmluvy o preprave osôb, na základe ktorej sa pôvodný veriteľ zaviazal prepraviť žalovaného ako cestujúceho do miesta určenia a žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť cestovné. Súd považoval za nespornú skutočnosť, že žalovaný sa pri cestovaní dopravným prostriedkom nepreukázal žiadnym cestovným lístkom, čo vyplýva z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok a nepreukázal, že zaplatil dojednané cestovné. Samotný žalovaný túto skutočnosť nerozporoval. V konaní je preukázané, že žalovaný porušil povinnosti cestujúceho zaplatiť cestovné, z ktorého dôvodu sa žalobca domáhal úhrady cestovného 0,90 eura spolu s postihom za cestovanie bez cestovného lístka podľa Prepravného poriadku a Cenníka, na ktoré žalobca v žalobe aj odkázal. Žalovaný poskytol žalobcovi len svoje identifikačné údaje za účelom vymáhania. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný dlžnú sumu uhradil, túto skutočnosť netvrdil ani samotný žalovaný. Po zhodnotení všetkých dôkazov súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal všetky tvrdenia uvádzané ním v žalobe. V konaní je nesporná aj tá skutočnosť, že žalovaný je v omeškaní s plnením. Žalovaný porušil prepravné podmienky dňa 23.9.2022 a dlžnú sumu neuhradil. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania, žalobca si z tohto dôvodu uplatnil aj nárok na úroky z omeškania od 24.9.2022, t.j. na druhý deň od porušenia prepravných podmienok, ktoré si žalovaný nesplnil.

33. V zmysle bodu A.3.1 v spojení s bodom A.5.3 písm f) prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v bratislavskom kraji (ďalej len „prepravný poriadok“) vyhláseného a zverejneného právnym predchodcom žalobcu v zmysle zákona č. 514/2009 Z.z. a podľa zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave žalovaný ako cestujúci uzatvára s dopravcom Zmluvu momentom nastúpenia do dopravného prostriedku dopravcu. Nastúpením do dopravného prostriedku vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v PP IDS BK a žalovaný ako cestujúci je ďalej povinný sa na výzvu oprávnenej osoby preukázať platným cestovným lístkom alebo zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu.

34. V zmysle bodu A.14.3 a 14.4 prepravného poriadku je cestujúci povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia, predložiť ku kontrole platný cestovný lístok a prípadne aj preukaz na zľavu cestovného. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 PP IDS BK nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

35. V zmysle bodu A. 14.7 prepravného poriadku sadzby sankčných úhrad sú uvedené v cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK. Sadzba sankčnej úhrady vo vlakoch sa riadi PP ZSSK / PP RJ-SK. Sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je v cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK stanovená na sume 89,00 eura.

36. Zhrnúc vyššie uvedené súd konštatoval, že nárok žalobcu je dôvodný a preto žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej istiny pozostávajúcej zo sumy 0,90 eura titulom cestovného za žalovaného a zo sumy 89,00 eura titulom sankčnej úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom priamo žalovaným s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne od 24.9.2022 do zaplatenia z istiny 89,90 eura. Výšku úroku z omeškania súd priznal na základe citovaného ustanovenia § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Žalovanému v súlade s § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. vznikla povinnosť plniť žalobcovi dňa 23.9.2022 a teda dňom 24.9.2022 sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu žalobcovi, preto súd žalobcovi priznal ním žiadané úroky z omeškania. Žalobca sa domáhal aj zaplatenia nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 3,10 eura titulom poštovného, resp. ostatných nákladov (náklady na tlač upomienky, papier, obálku a pod.), ktoré mu súd v súlade s § 121 ods. 3 OZ v uplatnenom rozsahu priznal.

37. V súlade s § 232 ods. 3 CSP súd zaviazal žalovaného na plnenie v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

38. O trovách konania žalobcu vo veci samej súd rozhodol v súlade s citovanými ustanoveniami tak, že žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému, keďže mal v konaní plný úspech. O výške náhrady trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Levice na Krajský súd v Nitre, v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1/ ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení – Exekučný poriadok).